

POROČILO SEMINARJA

Senzorno zaznavanje otrok z avtizmom-

Pot do spodbudnega in senzorno prijaznejšega učnega okolja

z dne, 17. 10. 2023

1. Informacije o izvedbi seminarja:

Seminar je potekal v torek, 17. 10. 2023, v prostorih Izobraževalnega centra Pika. Trajal je 8 ur. To je bila že četrta ponovitev seminarja. Na seminar so bili vabljeni strokovni delavci iz vrtcev in osnovnih šol za otroke s PP (prilagojeni in posebni programi) ter svetovalni delavci in izvajalci DSP v vrtcih in OŠ. Prijavljenih je bilo 20 udeležencev. Od prijavljenih se je seminarja udeležilo 17 udeležencev: 8 udeležencev iz Centra Janeza Levca, 1 udeleženec iz redne osnovne šole znotraj MOL, 3 udeleženci iz vrtcev znotraj MOL, 3 udeleženci iz osnovnih šol izven MOL, 1 udeleženec iz Društva za kulturno inkluzijo in 1 udeleženec iz Zdravstvenega doma Slovenska Bistrica.

2. Program seminarja:

Seminar je bil sestavljen iz štirih vsebinskih delov, ki so bili ločeni z dvema krajšima odmoroma (15 minut) in enim daljšim odmorom za kosilo (45 min).

Prvi del seminarja je bil namenjen uvodu v temo senzornega zaznavanja. Predstavljeni so bili senzorni sistemi, s katerimi posamezniki sprejemamo senzorne dražljaje iz okolja in medsebojna prepletenost senzorno zaznavnih podprocesov. Udeleženci so bili v uvodu tudi nagovorjeni z dvema vprašanjema »Kaj že vem o senzornem zaznavanju otrok z avtizmom?« in »Kaj si želim vedeti o senzornem zaznavanju otrok z avtizmom?«. V nadaljevanju so bile podrobneje predstavljene razlike v senzornem zaznavanju otrok z avtizmom v primerjavi z otroki z značilnim razvojem po posameznih senzorno zaznavnih podprocesih. Razlike so bile podkrepljene s primeri iz prakse, udeleženci pa so si ogledali tudi krajši video na temo senzorne preobremenjenosti, ki ga je pripravila *National Autistic Society* iz Velike Britanije. Po obeh uvodnih delih so se udeleženci preizkusili v krajšem kvizu.

V drugem delu seminarja smo se osredotočili na drugačne senzorne izkušnje otrok z avtizmom in kako jih lahko prepoznamo na podlagi otrokovega odzivanja na dražljaje iz okolja in pojavnosti specifičnega vedenja. Specifična vedenja otrok z avtizmom bodisi zaradi prešibke ali pa pretirane občutljivosti so udeleženci seminarja spoznavali skozi prvo delavnico, v kateri so imeli priložnost izmenjati tudi svoje izkušnje in povezati teoretične vsebine s prakso. Udeleženci so bili za izvedbo prve delavnice razdeljeni v 5 skupin.

Tretji del seminarja smo posvetili poti do spodbudnega in senzorno prijaznejšega učnega okolja. Udeleženci seminarja so se seznanili z oblikovanjem senzornega profila učenca in oceno senzorne onesnaženosti okolja.

Na kratko je bila predstavljena tudi pomembnost sistematičnega opazovanja in beleženja otrokovega vedenja ter ocena funkcije vedenja. Sledila je druga delavnica, ki je zajemala praktično nalogo. Udeleženci so se ponovno razdelili v 5 skupin. Skupinam je bil predstavljen opis deklice z avtizmom. Udeleženci so znotraj svojih skupin na podlagi opisa in pojavnosti specifičnih vedenj razmišljali o pretirani ali pa prešibki občutljivosti ter se lotili oblikovanja osnutka senzornega profila.

V zadnjem delu seminarja so bile na konkretnih primerih iz prakse predstavljene tudi strategije dela ali senzorni pristopi, prilagoditve fizičnega okolja in senzorni pripomočki, ki jih strokovni delavci lahko vključujejo v svoje delo pri naslavljanju drugačnih senzornih potreb otrok z avtizmom. Pri tem smo izpostavili pomembnost individualiziranega pristopa. Omenili smo tudi nekatere obstoječe terapevtske intervencije za področje senzornega zaznavanja in pojasnili, katere izmed teh so z dokazi podprte prakse. Sledila je tretja delavnica s praktično nalogo, skozi katero smo z udeleženci v skupini na istem konkretnem primeru deklice z avtizmom razpravljali o senzorni onesnaženosti okolja. Udeleženci so podali predloge za vključevanje vsaj ene strategije dela ali rabe senzornega pristopa, ene fizične prilagoditve okolja in en primer rabe senzornega pripomočka.

Na koncu seminarja smo se udeležencem zahvalili za udeležbo in razdelili evalvacijske vprašalnike ter potrdila o udeležbi na seminarju.

3. Rezultati evalvacijske ankete:

Povratno informacije o seminarju smo pridobili s pomočjo vprašalnika, ki so ga izpolnili udeleženci ($N=17$) po koncu seminarja. Svoje mnenje o posameznih vidikih seminarja so izrazili s pomočjo 5-stopenjske lestvice (1 - zelo slabo, 5 - odlično).

- Organizacija seminarja: **4,8**
- Izbor vsebin seminarja: **4,9**
- Pisna gradiva - izročki: **4,9**
- Izbor vsebin za delavnice: **4,9**
- Seminar v celoti: **4,9**

Udeleženci so pisno odgovorili na tri vprašanja:

Kaj bi želeli posebej pohvaliti?

- Dobro pripravljeno predavanje, zanimivo, jasno in energično podajanje informacij.
- Povezava teorije s praktičnimi primeri, veliko praktičnih primerov.
- Dobra razporeditev vsebin in sosledje teorije in delavnic.
- Delavnice, da vidiš, kako lahko to znanje uporabiš v praksi.
- Sproščenost in strokovnost predavateljice.

- Organizacija seminarja.
- Vzdušje na seminarju, prilagodljivost udeležencem.

Kaj bi lahko bilo boljše?

- Več videoposnetkov ali vizualnega gradiva.
- Časovni okvir oziroma daljši seminar.
- Več časa za vprašanja.
- Ogrevanje prostora oziroma izposoja ogrevalnih teles.
- Ob jedeh, ki so postrežene med kosilom, zapis sestavin in alergenov.

Kje ste izvedeli za naš seminar?

- Preko nadrejenega, vodje ali sodelavca. (10x)
- Povabilo preko elektronske pošte. (3x)
- Preko spletne strani IC Pika. (3x)
- Brez odgovora. (1x)

Nekaj misli udeležencev:

»Dobro pripravljeno predavanje, zanimivo podajanje informacij.«

»Odličen pristop, energično in jasno podajanje informacij predavateljice.«

»Na Piki je vedno vse brežhibno organizirano.«

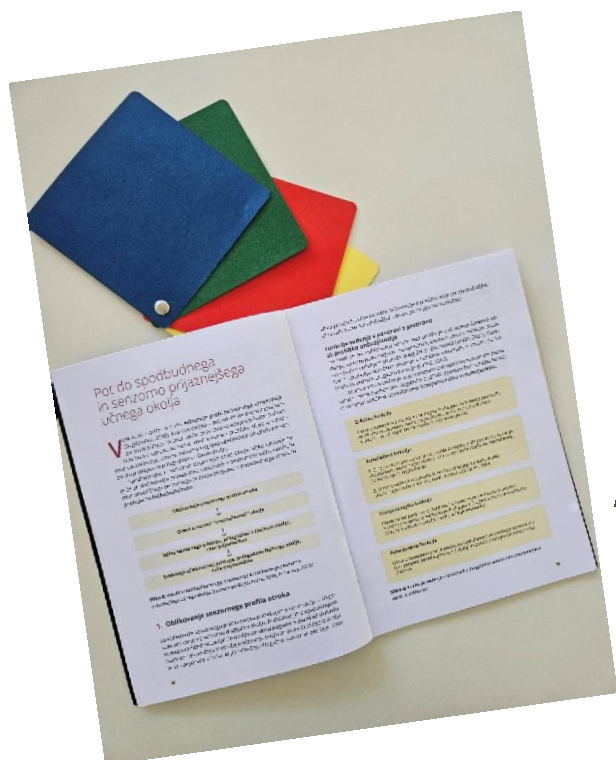
»Všeč mi je bilo, da je bil seminar ves čas podkrepljen s praktičnimi primeri.«

»Eden izmed najboljših seminarjev, ki sem se jih kdaj udeležila. Strokovno, strukturirano, praktično, jasno in razumljivo.«

Predlogi izboljšav, ki jih predlaga izvajalka seminarja:

- Vsebina podkrepljena z dodanimi videoposnetki.
- Na koncu seminarja zagotoviti več časa za zaključno diskusijo in dodatna vprašanja udeležencev. Udeleženci so na začetku seminarja sicer seznanjeni, da ostajam 30 minut po zaključenem uradnem delu seminarja na voljo za dodatna vprašanja.

4. Utrinki iz seminarja v fotografiji:

Zapisala: Nastja Oder, predavateljica
Oblikovanje: Nastja Oder, predavateljica
Fotografije: Ajda Predalič, koordinatorica programov IC Pika
Ljubljana, 17.10. 2023